

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištevno, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

Koncem tega meseca začenja se novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike, katerim naročnina poteka, nujno prosimo, da jo ob pravem času pošljejo, ker moramo na nalog lastništva list ustavljati onim, kateri naprej ne plačajo. Ker se lista tiska le toliko, kolikor je naročnikov, ne moremo vselej kasneje številke dopošiljati, ako se naročevanje zakasni.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Srbski kralj.

Ko je srbska armada, braneča Deligrad in Aleksinac, slišala nesramne turške mirovne uvete, odgovorila je s tem, da je kneza Milana za srbskega kralja proglasila in s tem hotela izreči, da si upa ne le še srbsko zemljo od Turka otrebiti, nego končtem oni cilj doseči, ki si ga je od kraja postavila, namreč zjediniti Srbe, osvoboditi sebe, osvoboditi brate izpod turškega jarma; da torej Turki, ki niso še nobene velike bitke dobili, da-si vojujejo

uže jedenajst tednov in imajo veliko premoč, nemajo uzroka biti predrzni. O tem in zaradi tega proglašanja je bilo veliko strmenje po novinah!

Sicer najnovejši telegram oficijozne „Pol. Corr.“ iz Belgrada poroča, da Milan in njegova vlada, t. j. Ristić nijsta sprejela novega naslova, vendar dejanje ima svoj pomen in bode imelo zvršetek prej ali kasneje.

V vojnem ostrogu, kder stoje vsak dan v ljutej borbi s Turkom, morda so nesramne carigradske uvete za mir prereno vzeli, in tako morda v očeh diplomatov „prenagljeno“ demonstracijo napravili; a prej ali kasneje bode vendar le Milan ali njegov naslednik srbski kralj. Srbska vojska, premalo izvežbana in večini nasproti stoječa, res nij še tako sijajnih in odločilnih pobeđ na svoje zastave pripenjala, da bi visoko politiko delala, namesto bitke bila, ali ipak je pridobila si tako spoštovanje po širnem svetu povsod, kder imajo še kaj nesebičnega čuta za svobodo in poštenje, da sme odločno besedo govoriti, narodov program moževsko pred svetom gromno ponoviti, in zopetno izgovoriti željo vsega srbstva po narodnem osvobođenju in zjedinenju, ponoviti, zlasti sedaj, ko cela Evropa izvemši Rusije tišči na Belgrad s priporočilom in svetom, narediti mir, ki ne bi izpolnil nekdanjih narodnih pričakovanj.

Ako srbska vlada ne sprejema naslova kralj za kneza, nihče ne dvomi, da je to samo za zdaj mišljeno, dokler se ne ve, kak vspeh bode imelo uže mej tem v omehčanem in ponižanem Carigradu sprejeto premirje, ali pa kasneje srbsko, po Rusih organizovano orožje. Da Srbi hote srbsko kraljestvo, to so uže ob vsakej priliki povedali. Ko je 1872 knez Milan stopal na vlado in se je ta god slovesno v Belgradu obhajal, videli smo v Belgradu

na vseh slavolikih, napisih in celo v gledališčih, in pri banketu smo čuli upanje in željo, da Milan postane kralj srbski. Vojska je zdaj torej le izrekla, kar v vsem narodu tiči, kar Ristić sam želi, in kar — se bode s pomočjo slovan-ske Rusije tudi zgodilo, če prav zdaj morda še ne.

S pravico namreč naglašajo vse novine, prijazne in sovražne, da je Rus Černjajev telegrafiral v Belgrad in dopustil v ostrogu proglas. On je vrhovni poveljnik vojske; ko bi bil on hotel proglas prepovedati, ne bi se bil zgodil. Ali pa je on delal na svojo pest? Brez prejšnjega tihega sporazumljenja li? Ali nijsta Milan in Ristić, ali morda celo Gorčakov treznemu Černjajevemu na uho narekovala, kaj naj vojski migne?

To so vprašanja, in taci je več, ki se ne dajo denes še razrešiti, ki bodo pa kmalu jasna. Dogodki, morda uže bližnjih dnij jih bodo razsvetlili, in nam morda pokazali, da je imel ta proglas srbske vojske, ki je tako razljutil sovražnike Slovanstva, večji pomen nego bi sicer sodili; posebno v slučaju, če diplomacija nič ne opravi in Rusija v vojno seže sama (kar se nam najbolj verjetno zdi), ter rešuje po svoji volji vprašanje južnega Slovanstva, in izpolni ono nalogo mej Slovani, katero je uže izpolnila Francoska nad Italijo in Prusija nad južno Nemčijo.

Jugoslovansko bojišče.

Potrjeno je, da je do 25. sept. ukazano od Turčije svojej, in od Srbije svojej vojski mirovati. Mej tem časom orožnega počitka bodo diplomati skušali premirje za dalje časa narediti. S kakšnim vspehom? to nam pokažejo uže dnevi onega tedna. Ali bodo Črnogorci k temu začasnemu premirju, v katero se je

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgonjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

(Koniec.)

XLIII.

Sanin je rekel svojim prijateljem, da pojde za granico, ali kam da pojde jim nij povedal: čitatelji si lahko mislijo, da se je odpeljal naravnost v Frankobrod. Zavoljo občnega razprostranjenja železnih cest je dospel uže četrti dan v Frankobrod. Tu nij bil uže od leta 1840. Gostilnica „pri belem labudu“ je stala še na starem mestu in procvetala, akoravno nij bila jedna izmed prvih. Zeile, glavna ulica Frankobroda, se je malo promenila, le od hiše g. Roselli, od ulice same, v katerej je bila nek-daj konditorija Roselli — nij stalo niti sledu.

Sanin je hodil kakor brezumen po krajih vsaj nekoliko znanih — pa nij poznal nikogar: stara zidanja so izginila, na njihovo mesto so stopile nove ulice, sestavljene iz gromadnih dotikajočih se hiš, prekrasnih vil; celo javni vrt, v katerem se je Sanin poslednjekrat videl z Emo, se je tako razrasel in tako izpremenil, da ga je Sanin komaj poznal. Kaj mu je bilo storiti? Kako in kde bode izprašal in izvedel? Trideset let je prešlo od tistega časa . . . Ali je to lahko? H komur koli se je obrnil, nikdo nij vedel za ime Roselli. Gospodar gostilnice mu je svetoval, iti v javno biblioteko: tam so vsi stari časopisi; ali kaj mu bodo pomagali — mu gospodar sam nij umel objasniti. Sanin je iz obupanja poprašal po g. Klüberji. To ime pa je bilo gospodarju jako dobro znano. Izvrstni pomočnik je bil postal lastnik, prišel do imena kapitalista — iztrgoval se, bankrotiral in umrl

v „stolpu.“ To izvestje nij Sanina najmanj presunilo. Sanin je začel izpoznavati svoje potovanje kot nepremišljeno. . . Ali zdaj je uže vse jedno; premetuje liste Frankobrodkega adresnega koledarja in najde ime „von Dönhof v počitku.“ Nemudoma vzame kočijo in se pelja k njemu — ali je ta Dönhof še tisti Dönhof, ko nekda, in ako bi mu ta mogel kaj povedati o rodbini Roselli? Utoplajoči prijemlje za vsako slamnato stebelce.

Sanin je našel penzioniranega majorja Dönhofa doma in je v posivelem se gospodu, ki ga je sprejel, precej izpoznal svojega bivšega protivnika. Tudi Dönhof je izpoznal Sanina in se razveselil njegovega prihoda: spominjalo ga je na mladost — in mladostne bedastoče. Sanin je slišal od njega, da je rodbina Roselli uže davno — davno preselila se v Ameriko, v New-York, da je Ema vzela nečega negocijanta, da je njemu, Dönhofu, tudi dobro znan nek

porta udala, tudi pristopili ali ne, nij še gotovo izvestno, ali diplomati pričakujejo.

Mej premirjem se bosta oba vojna dela na vse kriplje pripravljala in svoje vrste množila. Turki bodo iz male Azije novih čet navlekli.

Iz Belgrada se „W. T.“ brzojavlja 18. sept.: Turki pred Aleksincem so v prav slabem položaji. Oni so od srbske vojske skoraj objeti, živeti nemajo od česa, le še koruzo jedo s polja. Njih zveza z Nišem je pretrgana.

Pri Jankovej Klisuri so Turki 16. t. m. Srbe napali, a bili so tepeni.

„Glas Crnogorca“ od 13. sept., ki je nam zadnji došel, potrjuje, da je Muktar-paša, kateri je po noči všel v Črnogoro, blizu Grakhova od vseh strani od glavne hrcegovačko-črnogorske vojske zajet ali obkoljen. Peko Pavlovič je zasel in zaprl mu pot v Trebinje, od koder bi mogel dobiti živeža.

Iz Knina se „Obz.“ poroča, da je imel polkovnik Despotović pri vasi Dulez zmagovalen boj z baši-bozuki. — „Agr. Ztg.“ pa iz Srba dobiva dopis, ki toži, da Despotović ne more vstaške vojske skupaj držati zaradi pomanjkanja discipline. Zopet začenjajo mali vodje na svojo pest delati v Bosni.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 20. septembra.

Iz **Hrvatskega** dohaja zopet nekaj teško razumljivega za Slovane! Zastopnik Šašić je predlagal, naj bi hrvatski sabor poslal cesarju adreso v zahvalo, da je dal podporo na turške granici živečemu hrvatskemu prebivalstvu, ki od turškega nasilja trpi, in slovanskim pribežnikom iz Bosne. Jasno je, da je s tem predlogom le prilika iskana in dana bila, da bi zakonito zastopstvo hrvatskega naroda carju in vsemu svetu po moško in odločno izpovedalo slovansko besedo za svoje brate na jugu. — Ali strah pred Magjari je v narodnej (!) večini tako velik, oportunistvo tako razvito, da je večina čez ta predlog na dnevni red prešla!

Vnane države.

Kakor **angleške** novine „Daily Telegraph“ poročajo, stavila je Anglija take uvete miru, da bi ostala Srbija tako, kakor je bila pred vojsko (status quo ante). Srbija bi celo nič vojne odškodnine ne plačala. Za Bosno, Hercegovino in Bulgarijo pa naj se osnuje posebna reformirana lokalna vlada.

negocijant, kateremu je gotovo dobro znana adresa njenega moža, ker ima mnogo posla z Ameriko. Sanin poprosi Dönhofa, da bi mu preskrbel od svojega znanca Eminega adreso — in — o radost! — Dönhof mu prinese adreso Eminega moža, gospoda Jeremije Slokoma — Mr. J. Slocum, New-York, Broadway Nr. 501. Ta adresa je bila uže od leta 1861.

— „Nadejam se,“ reče Dönhof, „da je naša bivša frankobrodsko lepota še živa in da nij zapustila New-Yorka. Kaj pa je z isto rusko damo,“ pristavi on, „se še spomnite, ki je gostovala nekda v Wiesbadenu — gospa von — Bo . . . von — Bolosóff — ali je še živa?“

— „Ne,“ odgovori Sanin; „ta je uže davno umrla.“

Dönhof vzdigne oči — in ko zapazi, da se je Sanin na stran obrnil in namrgodil, ne opazi ne besedice več — in otide.

V **Londonu**, v sredini tega velikana mej mestu, v City je bil 17. t. m. javen velik tabor ali meeting za Slovane pod Turčijo vzdihujoče. Predsedoval je sam londonski župan, lordmayor. Jednoglasi so bile sprejete resolucije, v katerih se protestuje zoper barbarstva in grozna dela, katera Turki vrše nad ubožimi Slovani. Skupščina je potem sprejela adreso do angleške kraljice in izvolila deputacijo, ki bo resolucije nesla ministru Derbyju.

Pruska „National-zeitung“, list vlada-joče Bismarkove stranke, pravi: „Da Rusija ne more pustiti stvari na jugu, da bi šle po svojem tiru kakor bi bilo, to je vsem jasno. Ona je preveč zraščena z jugoslovanskim bojem.“ — Iz Varšave se istemu listu piše: „Car Aleksander je bil tukaj bivajoč prav slabe volje. Ko je pa Manteuffel prišel, bil je ves izpremenjen. Dobil je baje obljubo od cesarja Vilhelma, da bode Nemčija ostro nevtralizirano držala, ako jo bode Avstrija, kadar Rusija vojno začne.“

Dopisi.

Iz Krškega 18. sept. [Izv. dop.] Dne 17. t. m. napravilo je tukajšnje pevsko društvo v prid Logatskim pogorelcem besedo, h katerej se je zbralo prav čedno število ljudij.

Tombola, za katero so Krške gospe in gospodičine lepe dobitke darovale, prinesla je dohodka 82 gl. 62 kr.; poleg tega so pri kasi darovali: gospa J. Hotschevar iz Krškega 20 gl.; gospa M. Janeschitz iz Vlasplna 5 gl.; gosp. grof Pače, c. kr. komisar v Brežicah 5 gl.; g. Ivan Tanšek, koncipijent v Brežicah 5 gl.; g. J. Škofic, c. kr. adjunkt v Kostanjevici 3 gl.; g. H. Maurer, trgovec na Raki 1 gl.; g. T. Nunčič, zdravnik na Vidmu 1 gl.; g. D. Ripšelj, župnik na Vidmu 1 gl.; g. M. Šušteršič, koncipijent na Vidmu 1 gl.; g. B. Sitar na Blanci 1 gl.; dr. K. Kocelli, odvetnik v Krškem 5 gl.; g. K. Žoner, posestnik v Krškem 1 gl.; g. A. Jugovic, odbornik v Krškem 1 gl.; g. A. Rupert, odbornik v Krškem 1 gl.; g. F. Omahen, c. kr. notar v Krškem 5 gl.; g. J. Wölfling, trgovec v Krškem 1 gl.; g. P. Delorevno 1 gl.; g. S. Lutter, oskrbnik Turnske graščine 1 gl.; g. V. Jenko, nadlogar Turnske graščine 1 gl.; g. J. Vesel, župnik pri Sv. Duhu 1 gl.; g. F. Jarc, kaplan v Leskovcu 2 gl.; g. F. Zöner, odbornik v Leskovcu 1 gl.; g. L. Pirc, trgovec v Leskovcu 1 gl.; g. J. Vučar iz Šent-Jarnej 1 gl.; Več neimenovanih 9 gl. 90 kr.; g. V. Pfeifer v Krškem 10 gl. Tedaj skupaj 168 gl. 52 kr.

Če se odvzamejo od tega zneska stroški

namreč 24 gl., — ostaje čisti dohodek pr. 144 gl. 52 kr.

Ta svota pr. 144 gl. 52 kr. odposlana je uže na dotično mesto za malo podporo siromakom.

Da bi še po družih krajih nežni spol bil tako človekoljuben in potezal svojo ljubezen v dejanji do potrebnih rojakov. Naj bode blagim gospem in dariteljem v blagi namen presrečna zahvala.

V malem našem mestu pokazalo se je včeraj, koliko premore složnost mej ljudmi in kako lahko se po tej poti uresničijo besede: „zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“.

Iz Maribora 19. sept. [Izv. dop.] (O vinske razstavi — dalje.) Vaše čitatelje nekatere, vem, da s to razstavo dolgočasim, ali v Mariboru je ona glavni predmet pogovorov in tako nij čudo, ako jaz tudi o njej govorim. Pa ne pričakujte Bog ve kakovih „strokovnjaških“ popisov; vina pokušavec in „vinski“ strokovnjak ste dve reči, kateri bi morali vselej združeni biti. Tedaj ad rem! — Razstava je pomeščena v realnem poslopji. Pri tleh je v sobah razstavljeno mnogo vinogradskih in vinarskih*) priprav: orodja, kemikalije, vinarska književnost, grozdje in tudi razna vina. — Naj takoj povem, da je baš Kranjska dežela tu izvrstno zastopana. Vipava se odlikuje tu ne samo z lepim in prav mnogovrstnim svojim grozdem, ampak tudi po jako okusnej zunanjej uvrstitvi (arrangement) predmetov. To kaže, da je v Vipavi vinarski napredek doma. Tudi „Dolenjsko“ je vrlo zastopano po velikem množtvu prav lepega grozda. (Nij skoro treba omenjati, da so v teh dveh delih razstave vsa imena slovenski pisana.) Isto velja o razstavi vipavskih vin, kolikor so v sobi razstavljena. Posebnega opomena vredni so lični vipavski modeli, ki prav živo predstavljajo vipavsko vinogradarstvo. Z druge strani pa je vsega obžalovanja vredno, „da v pokušnej kolibi“ (Weinkosthalle) vipavskega predela celo nij, a da je dolenjski predel sicer odmenjen, ali prazen! Vinopokušalci radovedni gledajo na to praznino, katere vzrok nam je

*) Vinogradskih ali vinogradarskih rabim za Weinbau — (prim. graditi=bauen); vinarstvo, vinarski za Weinhandlung, Kellerwirtschaft. Kdaj se jenkrat odkrijamo „vinoreje“? Kdo Božji neki pravi: „vino rediti“? Pis.

Sanin je še ta dan odposlal pismo Emi Slokom v New-York. V tem pismu pravi, da piše iz Frankobroda, kamor je prišel samo zavoljo tega, da bi poiskal njene sledi, da ve jako dobro, da nema nikake pravice do tega, da bi mu odgovorila, da ne zasluži njenega odpuščanja — in da se nadeja, da je ona v svojih srečnih razmerah uže davno pozabila na njegovo bitje. Pristavil je še, da je sklenil spomniti jo na sebe zaradi neke slučajne prigodbe, katera je živo vzbudila v njem spomin na obraze nekdanjosti; razkazoval jej je svojo sramotno brezradostno življenje, brez da se je obrnil na njo in da bi mu ne pustila odnesti soboj v gomilo britko zavest svoje krivnje — uže davno s trpljenjem obslužene, pa še ne odpuščene — in da bi ga blagovolila razveseliti z jedno samo vrstico, kako živi v tem novem svetu, kamor se je podala. „Storili boste“ — tako je končal Sanin svoje pismo — „dobro delo, dostojno vaše preblage duše — in hva-

ležen vam bom za to do zadnjega izdihljeja. Nastanil sem se v gostilnici „pri belem labudu“ in bom čakal do spomladi — vašega odgovora.“

Sanin je odposlal to pismo — in čakal. Celih 6 tednov je bival v gostilnici, nij šel skoro nikdar iz sobe in nij nikogar videl. Nihče mu nij mogel pisati, ne iz Rusije, ne odkoderkoli in to mu je bilo ljubo, dokler ne pride pismo na njega, in da bo vedel, da je to tisto, katerega je pričakoval tako željno. Čital je od jutra do večera — ne časopise ampak resne knjige, zgodovinska dela. Prudogovano čitanje, polžovo, skrito življenje — vse to jedino zbog Eme! Ali je še živa? Ali bode odgovorila?

Konečno je vendar prišlo pismo z ameriškansko marko — iz New-Yorka, na njegovo ime. Adresa na kuvertu je bila angleška . . . On nij poznal pisave — in srce se mu je v prsih skrčilo. Ko odpre pismo, pogleda na podpis: Ema! Solze so mu zablesketale v očeh

uganka. Mej tem, ko v raztavnej sobi kranjsko grozdje polovico vsega prostora zaseda, obiskovalci nemajo prilike, kranjskih vin pokušati! G. Janežič, kojega ime je v kolibi nad dolenskim predelom napisano, podvzajate se in dajte ljudem kmalu svojega „dolenjca“ pokušati! — Toliko o kranjskem delu razstave. Temu popisu naj še pristavim, da zdaj pri nas bivajo trije zunanji slovenski udje vinarskega shoda: gg. prof. Povše, Perme in Vrtničič.

Iz Vrhnike 19. sept. [Izv. dop.] Kakor vam je bilo uže poročano, osnovala se je tudi pri nas, — akopram pozneje, nego drugde — vendar jedenkrat čitalnica. — Odbor je izvoljen, ter namerava uže v nedeljo t. j. 24. t. m. odpreti novo društvo. Omenjeno je bilo uže jedenkrat, da se nekateri nad imenom izpodtikajo, a vsak človek mora priznati, da na imenu nij nikder dosti ležeče. Da bi bilo pa na Vrhniki jedino kako nemško društvo, tistega bi se pa vendar morali sramovati, kajti vedeti moramo, da ne živimo na nemškeje ampak na slovanskeje zemlji, in njen kruh jemo. — O programu imenovane veselice mi je dosedaj sledeče znano: 1. govor, 2. petje, 3. ples. Tudi prolog se bode govoril. Natančneje poročilo dojde do nedelje. — Veselica more biti jako zanimiva, ter upamo, da se je sl. občinstvo mnogobrojno udeleži.

Iz okolice Slovenje-gradske 14. sept. [Izv. dop.] Telegraf vam je uže prinesel veselo vest, da smo tukajšnji narodnjaki zmagali pri volitvi v okrajni zastop v skupini velicah posestnikov. Odkar so uvedeni okrajni zastopi na Štajerskem je pri vsakej volitvi ubogi Slovenec propadel v veliko radost naših nasprotnikov. Agitacija proti narodnjakom in obrekovanje naših prizdevanj so bila vedno tista sredstva, katerih se poslužujejo odpadniki svoje narodnosti. Ne moremo pa tukaj zamolčati, da ste zakrivili naše dozdane nesreče tudi nespamet in slepota nekaterih veliko-posestnikov in tudi kmetiskih volilcev. Toda zdaj, ko je bila prevzetnost mestjanov Slovenje-gradskih uže tolika, da se nij več upal marsikateri kmetiski volilec v mestice, dospela je potrpežljivost do vrhunca. Ljudstvo se je izpametovalo. Ošabnost nemškutarjev jih je dovela do izpoznanja, da se Slovenci še gibljejo, in da še živijo na zemlji svojih pradedov.

Nek turkoljub tukaj je izustil se, da bodo

Slovenci s časoma povsod zmagali. Ta beseda je odkritosrčna in vesela. Se ve, da Slovenje-gradčani skoraj pokajo od jeze. Oj! Slovenje-gradec! Nosiš slovensko ime pa kakšni so tvoji prebivalci! Čudno kratko pamet imajo ti ljudje, da pozabijo etnografično lego svoje domačije. Pozabijo, da živijo na slovenskih tleh!

Pri volitvah v velikem posestvu so volili vsi naši kakor jeden mož. Nemčurji so škripali zobmi. Toda njih togota je bila zastoj. Da si pa nekoliko upokojijo svojo jezo, so župniku mestnemu zakrožili mačjo godbo v nedeljo ob 2. zjutraj. Prosit! Pričakujemo, da bo dotična oblast za takšne ponočne produkcije mestnih fantalinov drugde našla bolj primeren prostor.

Izvoljeni v oddelku velicah posestnikov so naslednji: gg. Bart, posestnik Lindenhofa; Ditrih, nadžupnik Šmartinski; Tišer, župan Šmartinski; Hanke, mesar in posestnik v Slovenjem-gradu; Pečolar, veliki posestnik; Pehar, c. kr. okrajni sodnik, vrli dr. Šuc, mestni župnik, ki se je najbolj trudil pri agitaciji, in Brdnik, župan Šentjanski.

V torek je bila volitev kmetiskih občin. Jednoglasično je bilo 12 zastopnikov izvoljenih. Slava našim kmetom! Vse se je čudilo tolikej disciplini, ker take jedinosti tudi še mej kmeti nij bilo nikdar. Po mestu je denes vse mirno, vse poparjeno.

Po volitvi je bil skupen obed, pri katerem je sledila zdravica za zdravico, ter so govorniki poudarjali, da tudi pri vseh družih volitvah mora jednaka složnost biti, če hoče Slovenec kaj veljati.

In sedaj, sklepaje, naj omenim dva človeka, ki sta obljubovala, v roke segala in prisegala, da izostaneta od volitve, ker se nečeta zameriti mestjanom. Vsak je mislil, da bosta na dan volitve ali ostala doma, ali pa šla k vragu; toda glej! kljubu hudej povodnji sta bila pred vsemi družini v Slovenjem-gradu, pozabivša svojo moško besedo.

Iz Dolenjskega 18. sept. [Izv. dopis.] Po naključbi sem bival letošnje počitnice na Dolenjskem. Tu sem imel priliko opazovati marsikaj. Razvidel sem, da je tukajšnje ljudstvo v omiki še zelo zadaj mimo družih delov naše slovenske domovine. Tako hočem omeniti, ka gre s šolstvom še po starej „šablioni“ in to v Novomeškem okraji. Te dni namreč so se vršile povsod očitne šolske preskušnje.

njun dom je znan po celem New-Yorku. Ema mu je tudi naznanila, da ima pet otrok, štiri sine in jedno hčer, nevesto, katere fotografijo mu pošlje — in ki je po občem priznanji materi skoz in skoz podobna. Žalostne vesti je postavila Ema na koncu pisma. Frau Lenore je končala v New-Yorku, kamor je prišla za hčerjo in zetom in doživela srečo svojih otrok; tudi Pantaleone se je pripravil za pot v Ameriko, pa umrl še pred odhodom iz Frankobroda. „Emil pa, naš mili, nepriemerljivi Emil — je umrl slavne smrti za svobodo v Siciliji, kamor je šel v številu onih „tisoč“, katerim je bil poveljnik veliki Garibaldi; vsi smo goreče obžalovali konec našega neprecenljivega brata — ali prelivaje solze smo se ponašali z njim in se bomo večno ponašali in sveto čislali njegov spomin! Njegova vzvišena, brezkoristna duša je bila dostojna mučeniškega venca“! Potem je Ema še izjavila svoje sožaljenje o tem, da je Saninovo

Jaz sem imel priliko navzoč biti pri takej pri B. c., kder sem ravno bival. Razveselilo me je tu, kako so otroci čvrsto odgovarjali iz vseh predpisanih šolskih predmetov prav v smislu sedanjih šolskih postav in učnega načrta, kakor: iz zemljepisja, naravoslovja, o metrične meri, iz slovnice in dr. Tudi risati, peti in telovaditi so se učili. Dosti truda je stalo to sedanjega učitelja G., ki nepristransko deluje prav vnet za omiko in napredek mladine; še posebno, ker so bila prej deca bolj zanemarjena, in nijso jedno leto nič v šolo hodila. Koncem preskušnje pa nastopi še najpridnejši deček, in govori prav gladko jednat govor, v katerem se je zahvaljeval Nj. V. za tako dobre šolske postave, da se more mladina po šolah toliko koristnega učiti, zahvaljeval se je potem učiteljem, starišem in g. c. kr. okr. š. nadzorniku za dobra vodila, ki so jih v času šolskega obiskovanja njim delili. Zatem so krepko zapeli cesarsko pesen, in še nekatere druge. Otroci so bili potem pohvaljeni in obdarovani s podobnicami, in izpodbujevani k daljnji pridnosti. Zdaj je treba mej tukašnjim prebivalstvom res: „več luči“, a prepričan sem, da po dobrih, za omiko in napredek vnetih učiteljih bode prišlo do previdnosti, in se bo ta tema umaknila polagoma — luči.

Iz Dunaja 19. sept. [Izv. dopis.] Na jugoslovanskem obzorji podi kratko časa sem jeden velik čin družega. Valjda smo se privadili v neizrečeno tesnem pričakovanju na misel, Srbija mora zmagonosno iziti iz teškega boja, ki ga bje hlabro, nad pričakovanje njenih prijateljev samih hlabro; uže nam neprijetno doné kruti mirovni uveti gnjile Turčije, s katerimi se hoče sè Srbijo pomiriti. Dokaj jasno je, da turške silnobrojne armade nemajo niti jednega slavnega vspeha v boji proti Srbiji zabilježiti. Iz treh delov sveta skuplja armade, ves muzelmanski fanatizem se upotreblja, dozdevne Mohamedove cote morajo razvplamtiti krvoloka — in še nikder se ne pokazuje rešitev. In kako zoperno je slišati, da si usoja ta propala, prav za prav hudo tepena, do najznotrajšnjih živcev okužena Turčija uvete za pomirje diktirati, kot bi bila srbsko armado pomandrala. S to svojo brezobzirnostjo zapravila si je celó simpatije dunajske turške vlačuge. Kajti v „N. Fr. Pr.“ se nahaja sledeči znameniti stavek: „Razmere so se tako daleč izpremenile, da prevelika upornost more dovesti Turčijo v osodepolno

uže jedino to, da je podpisala svoje ime — mu je služilo za zastavo pomirjenja, odpuščenja! Zdaj razvije celo pismo iz sinjega papirja — fotografija se izpolzne iz njega. On prime hitro za njo — in odreveni: Ema, živa Ema, mlada, kakoršno je poznal pred tridesetimi leti! Tiste oči, tiste ustice, tisti tip celega lica! Na zadnej strani fotografije je stalo: „moja hči Marijana.“ Celo pismo je bilo ljubeznjivo in prosto. Ema se mu je zahvalila za to, da se je obrnil na njo in da je imel zaupanje do nje: nij mu prikrivala, da je imela po njegovem begu iz Frankobroda preživeti težke in žalostne trenutke in je ob jednem pa tudi pristavila, da ima, in da je vedno imela svoje znanje in izpoznanje z njim za veliko srečo, ker je to znanje razdrlo zakon s Klüberjem in bilo na takšen način neposreden vzrok možitve z njenim zdajšnjim možem, s katerim uže živi osem in dvajseto leto popolnem srečno, zadovoljno in v izobilji:

življenje tako odurno in mu je želela pred vsem vpokojenje in duševni mir in rekla, da bi se neskonečno rada videla z njim, da bode pa to javeljne mogoče postalo.

Ne upam si popisati čuvstva Saninova pri čitanju tega pisma. Za jednaka čuvstva nij primernih izrazov; taka čuvstva so globejša in silnejša — in nedoločnejša, kakor vsaka beseda.

Sanin je precej odgovoril — in v podarek nevesti, poslal „Marjani Slokom od neznanega prijatelja“ — granatni križec vdolan v prelep bisernat ogrlin. Ta podarek, akoravno jako dragocen, ga nij razoril: v teku tridesetih let, proteklih od njegovega prvega bivanja v Frankobrodu, si je pridobil znatno premoženje. Prve dni maja se je povrnil v Petrograd — ali teško za dolgo. Sliši se, da je prodal vse svoje imenje in da se pripravlja na pot v Ameriko.

nasprotje do Evrope. Temu pak se morajo v Carigradu skrbno izogniti, kajti, ko bi se položaj tako izpreobrnil, da je le mej interesu jednega dela sveta in onimi Turčije odločiti, ne mogla bi volitev za nobeno državo dvomljiva biti. Tako dunajski turški organ! Nij li to velikansk preobrat, da celó najvernejši turški zagovorniki tako osodepolne stavke izrekajo na največjo lastno sramoto? In — Turčija se uže podaje; prosi uže milosti od evropskih držav. Iz lastne, če ne Derbyjeve inicijative prepušča razsodbo o svojej osodi evropskim velesilam. S tem si hoče osigurati simpatije menda magjarske in turško-nemške!

Tukaj se misli, da sti Nemčija in Rusija za vsak slučaj zjedinjene; da bode Nemčija, ako bode Rusija primorana pričeti boj, postala tako dolgo nevtralna, kot to ostane Avstrija, ako bi se pak Avstrija proti Rusiji preokrenila, je Nemčija na strani Rusije. Mi ne verjamemo nikdar, da bi Avstrija druge poti hodila v iztočnem vprašanji, kakor Ruska. Vsi naši najvišji krogi so, kakor je to uže obče znano, na strani Rusije. Magjarski diplomat in judovsko-nemški Turek ne bodeta veliko vpljivala na tek dogodkov v iztoku.

Vsi tukajšnji listi prinašajo dan na dan vesti o množici ruskih častnikov in družih vojakov, ki potujejo k srbskej armadi. Preračunalo se je, da je dosedaj najmanj okolu 5000 ruskih vojakov v srbskej armadi; ako bi število prihajajočih Rusov le mesec tako trajalo kot slednje dni, potem je v kratkem na Srbskem ruska armada broječa 30 tisoč mož. In potem naj še kdo trdi, da Slavjani, osobito osemdesetmilijonni narod nema za jugoslovanske bojevnike niti dovolj šarpije!

Domače stvari.

— (Imenovanje.) G. M. Mohar je imenovan za predstojnika pomočnih uradov v Novem mestu.

— („L. Tagbl.“) ima 19. t. m. dopis iz Ljutomerice o reakciji na Kranjskem. Ali kaj tako neumnega more samo „Tagblatt“ v Ljubljani tiskati. „Ist Krain die Heimat der Ohren- und Nasenabschneider geworden?“ vpraša ta butelj — brez vsega vzroka.

— (Konfisciran) je bil zopet zadnji „Slovenec“, baje zarad malega oddelka v „pol. razgledu.“ Ali ko je uredništvo dotičnemu c. kr. oblastniku pokazalo, da je bila rečena notica uže v prejšnjej številki natisnena, pa prej tisti dan ne konfiscirana, dala je policija liste nazaj...

— (Nesreča.) Poroča se nam: Včeraj po polu dne okolo tretje ure preobrnil se je na dunajskej cesti vštiric vojaške bolnice poštni voz, ki je baš peljal pisma in pakete na železnično postajo. Zlomila se je vozova os pri levem zadnjem kolesu. Stari postilijon, ki je sedel na kozlu, prišel je tako nesrečno pod voz, da si je nogo zlomil. Konduktér pak se je izbavil srečno iz nevarnosti.

— (Nesreča.) V Trbovljah je bil rudarski delavec ubit, ker je prsten jarek odkrnil in nanj posul se.

— (Iz Idrije) smo dobili obširen dopis, ki toži, da volitev župana in svetovalcev še zdaj nij razpisana, in pripoveduje, kako se ravna od neke stranke zoper rudarje, ki so narodno volili. Natisniti dopisa ne smemo zarad „tikovne svobode,“ ali povedali smo fakta poslancem, in ti jih bodo drugde omenili.

Izdatelj in urednik Josp Jurčić.

— (Razbojniki.) Iz Rogatca se piše: Četa razbojnikov, deset glav močna, prišla je iz Hrvatskega sem in vlomila v farovž sv. Roka in v klet gospodarja Jurja Artiča, veliko naropala, pa zopet črez mejo šla. Dva fanta Jurij Kufnar in Ferdinand Schmidt sta imela pogum za razbojniki teži in jih napasti, a Kufnarja so ubili, Schmid je s težavo ubegnil.

— (Smrtna kazen.) Iz Varaždina se nam piše: Tukaj se bode te dni vršila smrtna kazen nad Andrejem Konjičkom, ki je bil obsojen zbog hudodelstva umorstva na kazen smrti in nij pomilovan. Obsojen je rojen slovenski Štajerc iz sv. Ivana, na dravskem polji.

Razne vesti.

* (Iz Celovca) je izginil realec v sedemnajstem letu s kandidatino učiteljstva njegove starosti. Baje sta potegnili na Dunaj v gledališčno šolo, da se posvetita Taliji. A mladeničev oče nij s tem zadovoljen, ter ga išče po uradnej poti.

* (Na Dunaji) so Nemci posebno pisateljski, gledališki in žurnalistični krogi, 18. t. m. slovesno praznovali sedemdesetletnico dramaturga in pisatelja Heinricha Laubeja.

* (V Hamburgu) so imeli nemški zdravnik in natoroznanci shod. Pri napitnicah so zopet gonili staro nemško pesen, da mora Avstrija in Nemčija jedina in skupna biti. Pri vseh taci prilikah pač mi Slovani v Avstriji, ki nas je na številu več kot vsacega drugega naroda, lahko naglašamo, da želimo bolj zveze z Rusijo, nego z Nemčijo.

* (Utopljenici.) V Pešti je parna ladja „Neptun“ trčila v nek čoln in ga preobrnila. Deset ljudi, kar jih je bilo v čolnu, je utonilo.

Kurjeri.

19. septembra:

Kurjeri: Montecunari iz Milana. — Knez Hugo Windischgrätz iz Lije. — Sperl iz Gradca. — Hirling iz Zagreba. — Skrem iz Trsta. — Pomernel iz Dunaja. — Schweitzer iz Frankobroda.

Pri Stenu: Krušič iz Celja. — Celestina iz Gradca. — Francisci iz Celovca. — Friedman iz Dunaja. — Mlinar iz Gorenjskega. — Bertold iz Trsta. — Lenasi iz Gorice. — Beinzi iz Gradca. — Fonda iz Trsta.

Pri Maltiš: Stampfi iz Trsta. — Devetak iz Tolmina. — Weil iz Dunaja. — Martinak iz Gradca. — Weiss iz Dunaja. — Hirsch iz Carigrada. — Kuti iz Trsta. — Buffer iz Gorice. — Goslet iz Dunaja. — Ivanović iz Pešte. — Dalasta iz Reke. — Brill iz Dunaja. — Woltcheim iz Novega mesta. — Knific iz Kranja. — Golob iz Trsta.

Pri Zamoreci: Dakerozky iz Maribora. — Peterka iz Dunaja. — Mayer iz Trsta. — Ardan iz Pešte.

Tržne cene

v Ljubljani 20. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 77 kr.; — rež 6 gld. 90 kr.; — ječmen 4 gld. 70 kr.; — oves 3 gld. — 41 kr.; ajda 6 gld. 60 kr.; — pros 4 gld. 70 kr.; — koruza 5 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 40 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 87 kr.; —

špeh frišen — gld. 66 kr.; — špeh poven — gld. 75 kr.; jajce po 2 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 46 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 3 gld. 15 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 20. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	6 gld. 55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69 55
1860 drž. posojilo	112 —
Akcije narodne banke	864 —
Kreditne akcije	150 30
London	121 10
Napol.	9 66
C. k. cekini	5 79
Srebro	101 65

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani sprejme takoj za

tiskarska učenca

dva dečka, katera sta vsaj I. gimnazijalni razred dobro dovršila.

Pogoji se izvedó pri opravištvu „Narodne tiskarne“.

Svarilo.

Podpisana svarita vsacega, naj na njih ime ali na njih račun nikomur denarja ne posodi, ali pa kake naročila izvršuje, kajti priznavata le osebno prevzete dolžnosti.

Ivan Pirc,

uradnik južne železnice.

Fani Pirc,

(289—2)

soproga, hišna posestnica.

Služba za učiteljico.

Pri Ilrazrednej rudarskej šoli v Trbovljem (Trifall), se oddaje služba učiteljice za letno plačo 600 gold. in prostim stanovanjskim liščem, ter kurjavo.

Prositeljice, popolnem zmožne slovenskega in nemškega jezika, ki zamorejo podučevati tudi v ženskem ročnem delu, naj pošljejo prošnje z dostojno dokaznimi spričevali najdalje do 15. oktobra t. l. podpisaneu predstojništvu.

Predstojništvo bratovščine

Trboveljske družbe za kopanje premoga v Trbovljem.

(288—2)

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;
nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;
s železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.
Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—23)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Roditelji! Oskrbniki!

Pri meni podpisanem dobite vsake velikosti in mére

obleke za dijake.

Tudi raznotere

obleke za otroke

prodajem jako v ceno.

M. Neumann,

v Ljubljani, v Lukman-ovej hiši.

(280—4)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.